

Lauksaimniecības tehnikas radītais troksnis un strādājošo labklājība

ULDIS KARLSONS
PhD Student
Latvijas Lauksaimniecības universitāte,
Meža fakultāte, Meža izmantošanas katedra,
Akadēmijas iela 11, Jelgava, LV-3001.

Lauksaimniecības un lauku attīstības likums

(Stājas spēkā: 24.04.2004)

lauksaimniecība – tautsaimniecības nozare, kura nodrošina lauksaimniecības produktu ražošanu un ar to saistīto pakalpojumu sniegšanu.

lauksaimniecības produkcija - augu vai dzīvnieku valsts produkcija, ko patērē sākotnējā veidā vai pēc pirmapstrādes, pārdod nepārstrādātā veidā vai izmanto kā izejvielu pārtikas produktu un citu izstrādājumu ražošanā (zaudejās spēku 01.05.2004).

Darba aizsardzības likums

(Stājas spēkā: 01.01.2002.)

Darba aizsardzības pasākumus darba devējs veic saskaņā ar šādiem darba aizsardzības vispārīgajiem principiem:

- darba vidi izveido tā, lai izvairītos no darba vides riska vai mazinātu nenovēršama darba vides riska ietekmi;
- novērš darba vides riska cēloņus;
- ņem vērā tehnikas, higiēnas un medicīnas attīstību.

2.10.2007 MK not.Nr.660 „Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība”

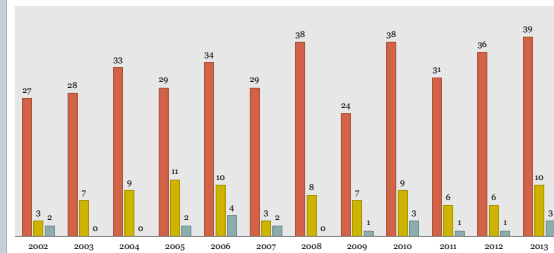
Novērtējot darba vides risku, persona, kas to veic, **ņem vērā:**

- darba vides riska iestāšanās **varbūtības** (ilgums, biežums) **un** riska **seku smaguma** pakāpi, ievērojot visus darba vides faktorus, kas rada vai var radīt risku nodarbināto drošībai un veselībai, to iespējamo mijiedarbību un veikto darba vides mērījumu rezultātus;
- darbā notikušos nelaimes gadījumus un konstatētās **arodslimības**.

Lauksaimniecības nozarē notikušo nelaimes gadījumu statistika (VDI)

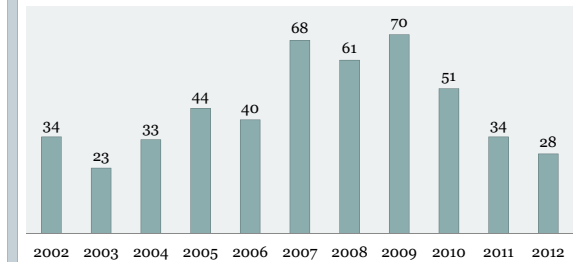
NG lauksaimniecībā

■ kopā L/S ■ smagi L/S ■ letāli L/S

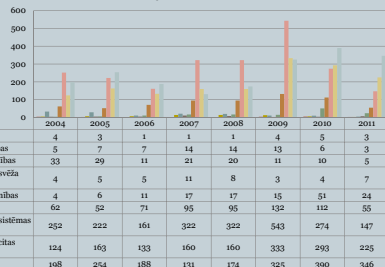
Arodslimību statistika (VDI)

AUGKOPIĀ UN LOPKOPIĀ, MEDNICĪBA UN SAISTĪTAS PALĪGDARBĪBAS

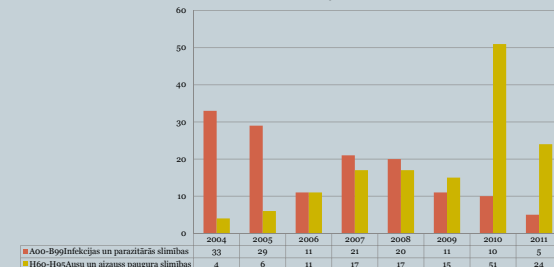
Arodslimību statistika (VDI)

Arodslimnieku skaits pēc arodslimību grupas un koda atbilstoši 10. starptautiskai slimību klasifikācijai

Arodslimību statistika (VDI)

Arodslimnieku skaits pēc arodslimību grupas un koda atbilstoši 10. starptautiskai slimību klasifikācijai

4.02.2003 MK not.Nr.66 „Darba aizsardzības prasības nodarbināto aizsardzībai pret darba vides trokšņa radīto risku”

Nosaka darba devēja pienākumus saistībā ar nepieciešamību **samazināt** darba iekārtu radītā **trokšņa ietekmi** uz darbinieku dzirdi, it īpaši ja iespējama nodarbinātā dzirdes pasliktināšanās.

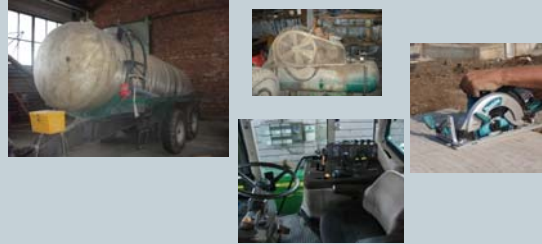
Novērtējot trokšņa radīto **risku** darba devējam ir **jāņem vērā** darba aprīkojuma **ražotāja** sniegtā **informācija** par trokšņa emisiju.

Materiāli un metodes.

1. Pētījumā piedalījās lauksaimniecības uzņēmumā lietošanas kārtībā esošas dažādas tehnikas vienības.

Materiāli un metodes.

1. Pētījumā piedalījās lauksaimniecības uzņēmumā lietošanas kārtībā esošas dažādas tehnikas vienības.

Materiāli un metodes.

1. Pētījumā piedalījās lauksaimniecības uzņēmumā lietošanas kārtībā esošas dažādas tehnikas vienības.

Ierīce
INGERSOLL RAND gaisa kompresors
METABO leņķa slīpmašīna
H122 graudu dzirnavas
SOBY graudu žāvēšanas ventilators
JONSARED motorzāģis
MAKITA ripzāģis
HONDA ūdens motorsūknis
JD traktora kabīne

Materiāli un metodes.

2. Veikta iekārtu ražotāju sniegtās informācijas par trokšņa emisiju apzināšana.

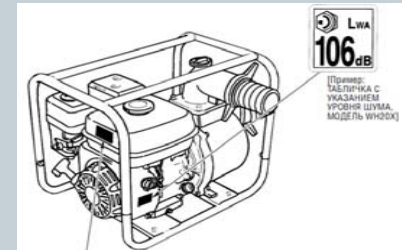
Materiāli un metodes.

2. Veikta iekārtu ražotāju sniegtās informācijas par trokšņa emisiju apzināšana.

WH 20	
Motora tips	GX 160
Motora jauda	4.8 Zs
Degvielas tvertnes tilpums	3,1 l
Jauda	500 l/min.
Ieplūdes un izplūdes diametrs	50 mm / 2"
Uzsūkšanas augstums	8 m
Celšanas augstums	50 m
Masa	27 kg
Cena	855 EUR

Materiāli un metodes.

2. Veikta iekārtu ražotāju sniegtās informācijas par trokšņa emisiju apzināšana.

Materiāli un metodes.

3. Veikta tehnikas radītā trokšņa mērīšana pie iekārtas un traktortehnikas salonā, izmantojot mēriekārtu Testo 815.

Materiāli un metodes.

3. Veikta tehnikas radītā trokšņa mērīšana pie iekārtas un traktortehnikas salonā, izmantojot mēriekārtu Testo 815.

Rezultāti

Ierīce	Ikdienas trokšņa ekspozīcijas līmeni (L _{EX, 8st}), dB
JD traktora kabīne	85
INGERSOLL RAND gaisa kompresors	86
SOBY graudu žāvēšanas ventilators	95
METABO leņķa slīpmašīna	98
H122 graudu dzirnavas	99
MAKITA ripzāģis	99
HONDA ūdens motorsūknis	100
JONSARED motorzāģis	105

Rezultāti

Ierīce	Ikdienas trokšņa eksponēcijas līmeni (L _{EX} , 8st), dB	Pieļaujamais trokšņa eksponēcijas ilgums, min
JD traktora kabīne	85	Vairāk par 480
INGERSOLL RAND gaisa kompresors	86	Vairāk par 480
SOBY graudu žāvēšanas ventilators	95	76
METABO leņķa slīpmašīna	98	38
H122 graudu dzirnavas	99	30
MAKITA ripzāģis	99	30
HONDA ūdens motorsūknis	100	24
JONSARED motorzāģis	105	8

Secinājumi

Lauksaimniecības uzņēmumos ir sastopama dažāda troksni radoša sīkā tehnika, kuru lietojot vai atrodoties tās tiešā tuvumā nodarbinātajiem obligāta dzirdes individuālo aizsardzības līdzekļu (IAL) lietošana **NAV NEPIECIEŠAMA !**

Paldies par uzmanību!